

IPC Groene Ruimte pakt nieuwe rol in praktijkleren op

Expertise vanuit een ander *perspectief*

Van oorsprong is IPC Groene Ruimte voor het onderwijs hét instituut voor praktijkleren in de groene ruimte. Na de privatisering van de ipc's en vervolgens samenwerking met Wellantcollege, staat dit praktijkcentrum weer op eigen benen. "Nu we weer een onafhankelijk instituut zijn met een stevige positie in de professionele markt, kunnen we meerwaarde bieden voor groene opleidingen." Manager delivery Johan van Apeldoorn en manager sales Mascha Smit vertellen.

'Wij weten vanuit de kant van de beroepspraktijk wat belangrijk is en kunnen vanuit die expertise scholen goed ondersteunen'

"Je kunt het verhaal vertellen, maar het gaat uiteindelijk om het toepassen in de praktijk en daarin zit onze kracht", zegt Mascha Smit. "Van kennis naar kunde, daar gaat het bij ons om." De manager sales van IPC Groene Ruimte bekijkt terwijl ze dit zegt, met mij en Johan van Apeldoorn hoe tweetallen aoc-leerlingen onder leiding van instructeurs met kranen, shovels en tractoren op een groot perceel achter het hoofdgebouw in Schaarsbergen in de weer zijn. Van Apeldoorn - manager delivery bij het groene praktijkcentrum - vestigt daarbij mijn aandacht op het type cursist dat deze training krijgt. "Voorheen kwam de bulk van aoc-leerlingen naar ons voor het aanleren van basisvaardigheden", legt hij uit. Werken met motorkettingzagen, aanleg- en onderhoud en loonwerk bijvoorbeeld. Dat wordt steeds minder." Belangrijkste oorzaak is volgens hem de teruglopende bekostiging van praktijkleren door de overheid en de onzekerheid hoe dat verder zal gaan. "Scholen zijn heel voorzichtig met inkopen van praktijkleren want ze weten niet wat het ministerie van Economische Zaken zal doen." IPC Groene Ruimte ziet

ondanks die ontwikkeling zeker nog markt in vaardigheidstraining voor leerlingen en studenten in het groene onderwijs, verzekert Van Apeldoorn me. "De scholen vinden het heel belangrijk dat praktijkleren een volwaardig deel van de opleiding blijft. Ze profileren zich ermee en het bedrijfsleven wil het graag." Voor het praktijkcentrum, gevestigd aan de rand van de Veluwe in Schaarsbergen, ziet hij goede mogelijkheden. "De ontwikkelingen in en rond het groene onderwijs betekenen wel dat onze rol in het werk voor het groene mbo en hao-instellingen anders zal worden."

Specialisme

Groene mbo-scholen zullen vanuit het principe van macrodoelmatigheid steeds meer focussen op waar ze goed in willen zijn, voorspelt Van Apeldoorn. IPC zal zich vooral richten op leerlingen die de capaciteiten en motivatie hebben om zich via extra kwalificaties te specialiseren en zich hiermee kunnen onderscheiden op de arbeidsmarkt. Voor mbo-scholen een belangrijke profilering. "Het aanleren van basisvaardig-

heden bijmbo-leerling kunnen aoc's vaak prima zelf organiseren. Voor het aanleren van specialis- tische kennis en vaardigheden die op de scholen ook vaak moeilijk te organiseren zijn vanwege het benodigde materieel en de vereiste expertise, doen ze een beroep op instituten zoals IPC Groene Ruimte. Denk in ons geval bijvoorbeeld aan het vak specialisme boomverzorging, complexe velling van bomen, specialistisch grondverzet, projectmatig werken, contracten, planmatig groenbeheer of de expertise van flora en fauna ." In het aanbieden van dit soort specialistische onderdelen zit de meerwaarde van IPC Groene Ruimte, stelt Van Apeldoorn.. Een goed voorbeeld is volgens hem het traject voor leerlingen loonwerk die zich willen profileren voor cultuurtechniek. "Een selecte groep mbo'ers die daar de potentie en motivatie voor heeft, volgt bij IPC Groene Ruimte de opleiding Specialisatie Cultuurtechniek die door de sociale partners in deze branche gesubsidieerd wordt."

Praktijk(leren) in het groene hbo blijft volgens Smit nog wel aan de orde voor studenten met een havo-vooropleiding die hun basisvaardig- heid en praktisch inzicht vaak moeten vergro- ten. "Zowel Hogeschool Van Hall Larenstein als HAS Hogeschool, InHolland en CAH Vilentum sturen hun studenten tot nu toe hiervoor naar ons en ik verwacht dat ze blijven komen." Omdat het bij de opleiding van groene hbo'ers naar haar mening vooral gaat om verwerven van inzicht, organisatietalent en meer vakmanschap op de (uitvoerings) processen, moeten deze studenten natuurlijk wel voldoende van de praktijk meekrijgen. Dat zullen de instellingen, zo verwacht Smit, voor een groot deel invullen via projecten in het bedrijfsleven en bedrijfjes van studenten. IPC Groene Ruimte heeft de hao-instellingen volgens haar daarvoor zeker iets te bieden vanuit zijn expertise. "Je kunt dan denken aan coachingstrajecten en ondersteu- ning projectmanagement bij die projecten, het inzetten van bepaalde modules uit onze oplei- dingen voor de professionals en onze expertise als kennisoverdracht in colleges."

Ander perspectief

IPC Groene Ruimte kan volgens Smit zowel de aoc's als het hao expertise op het gebied van boom, fauna, groen en bodem en water uitste- kend bieden omdat het centrum als opleider,

Johan van Apeldoorn en Mascha Smit

trainer en onafhankelijk adviseur een stevig positie heeft op de professionele markt. "Bedrij- ven en de overheid - onder andere gemeenten, waterschappen en terreinbeherende organisaties - zorgen tezamen voor ruim tweederde van onze omzet. Wij weten dus vanuit de kant van de beroepspraktijk wat belangrijk is en kunnen vanuit die expertise scholen goed ondersteunen." Manager delivery Van Apeldoorn denkt daarbij expliciet aan de invulling van de nieuwe kwalificatiedossiers in het groene mbo. De kunst voor de scholen is volgens hem om het onderwijs zo in te vullen dat het aansluit bij de dossiers, attractief blijft voor de leerlingen, betaalbaar is en leerlingen de mogelijkheden biedt zich te ontwikkelen tot wat de markt vraagt. Dat is volgens hem een flinke uitdaging. "Docenten moeten met hun kennis en vaardigheden invulling geven aan de programma's. Nu er minder geld is, zullen de scholen moeten nadenken hoe ze dat zodanig gaan organiseren dat ze zich blijven onderscheiden. Het onderdeel praktijk blijft daarbij cruciaal. Omdat wij vanuit een ander perspectief dan dat van de scholen kijken - meer de praktische kant -, kunnen wij de scholen daarbij ondersteunen." De beschik- baarheid van een elektronische leeromgeving bij

De meerwaarde van IPC Groene Ruimte zijn de specialistische vaardigheidstrainingen

IPC Groene Ruimte biedt naar zijn mening voordelen voor het efficiënt organiseren van (praktijk)onderwijs. Daadwerkelijke uitvoering van praktijkleren kan dan geconcentreerd worden. Dit betekent volgens Van Apeldoorn dat IPC ook qua *state of the art* kan aansluiten bij de ontwikkeling van *blendend learning* die steeds meer ingang vindt in het onderwijs.

Proeven

Ook voor het organiseren van proeven van bekwaamheid ziet Van Apeldoorn een rol voor zijn instituut. “Nu voeren we voor een aantal aoc’s de proeven van bekwaamheid loonwerk uit. Op

bedrijven is dat lastig te organiseren. Machines moeten beschikbaar zijn en het reguliere werk ligt stil. Wij doen het heel efficiënt in groepen.” Voor de nabije toekomst voorziet Van Apeldoorn mogelijke groei van deze activiteit. De wijze waarop aoc’s nu proeven van bekwaamheid afnemen - één op één - is erg duur. Afgezet tegen de bekostiging feitelijk onbetaalbaar, zo constateert hij. Ook de gedachte dat uitvoeren van de proeve op bedrijven kostenbesparend is, blijkt volgens hem achterhaald. “Docenten hebben het gigadruk om dat te organiseren.” Daarom verwacht Van Apeldoorn dat vanuit het oogpunt van efficiëntie de kwalificering steeds vaker in groepsverband en gesimuleerd plaats gaat vinden door onafhankelijke instituten. “Met onze voorzieningen, expertise en onafhankelijke status zijn wij daar een goede partner voor. Als zelfstandige organisatie willen we nu heel graag de positie van het onafhankelijke kennis en vaardigheidsinstituut voor de groene ruimte in Nederland waarmaken.”

Internationaal

Als laatste wijzen Smit en Van Apeldoorn op de internationale activiteiten van IPC Groene Ruimte in Senegal, Mozambique en Ethiopië. Die zijn interessant voor zowel aoc’s als hao-instellingen die iets met water in hun opleidingen doen, aldus Van Apeldoorn. “We ondersteunen daar de ontwikkeling van mbo- en hbo-instellingen onder andere door de introductie van praktijkleren water. Daar ligt dus een mooi kans voor een combinatie met een van de aoc’s of hao-instellingen die daar ook actief zijn.” ■

OVER IPC GROENE RUIMTE

IPC Groene Ruimte verzorgt trainingen en opleidingen voor de buitenruimte en geeft vanuit zijn expertise onafhankelijk advies. Het werkterrein bestrijkt fauna, boomverzorging, aanleg en onderhoud van groen, bodem en water. Bij IPC werken 24 vakinhoudelijke medewerkers; daarnaast beschikt het over 100 flexibel inzetbare experts.

IPC Groene Ruimte werkt voor aannemers en adviesbureaus (40%), gemeenten, waterschappen en terreinbeherende organisaties (30%) en onderwijs (30%). Het centrum bevindt zich in Schaarsbergen (gemeente Arnhem) en beschikt over een gebouwencomplex met instructie- en theorielokalen, 2 grote instructiehallen, 1 simulator voor hout onder spanning zagen, 5 hectaren oefenlocatie voor grondverzetmachines, een oefenterrein voor riolering en bestratingen, een demo-terrein voor opsporing kabels en leidingen en oefenlocaties in het park Hoge Veluwe, het Kroondomein, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Voor het uitvoeren van de opleidingen en trainingen beschikt het IPC over een uitgebreide collectie gereedschap en machines: motorkettingzagen, bosmaaiers, tuin- en parkmachines en grondverzetmachines.